

SANTIAGO

Santiagoa o'manigmadoya'uyate.

Judío huaknopoe'eritaj o'manigmadoya'uyate Santiagoa.

¹ Do Santiago ijje'y. Diosen Huairi Jesucristoenere huanaba' ijje'y. Opu'd Israel huaknopoe'eritaj o'nigmadoya'ne. Nog aratbutenbayo nogbayo nogbayo mo'ika'ne. Saludos on'dikta'mona'ne.

Diosa daka' mo'nopoea'nok huadakda kika'dik o'ene.

² Kenoka' pai'da e'nopo'epi' dakhue' ee'pi' pai'da ee'pi' mon'durugpakika'.

³ Oro' oknopoe'batikdikpi' ka'ne'po e'dikdikpi' nogiti nogiti Diostaj daka' mo'noknopoika' Diostaj mo'noknopoeonhuahuika'po batikhue' mo'nika'.

⁴ Nogiti nogiti eknopoika'nayo dakhuea' e'ka' kikhue'dik o'ene kenpa'ti kenda Diosa o'pakika'nig nogiti nogiti kika'dik o'eonhuahuika'apone. Dakhuapa Dios Huairitaj moknopoeonhuahuika'apone.

⁵ Opu'domeytaj nogda nogda dakhuea' kagke'po e'dikdikpi' katepi' e'ka' nopoe'hue'da ee'nayo Diostaj yan'tiona'pakikati'. Do'taj konigyo'da daka' e'kika' menopoea', yan'tiona'pakikati'. Diosa bo'tihuapokpo daka' e'kika' mo'nopoea'apone. Diosa sue'nopo ehue' o'epo e'tihuapokta' o'pakpo daka' e'kika' mo'nopoea'ika'apone.

6 “Daka’ e’ka’ menopo_{ea}’, Dios.” Yan’tiona’pak. Diosa mo’nopo_{ea}’apone. Daka’ yan’nopo_{ika}’. Diostaj daka’ oknopo_{ehue}’ ee’nayo ti-huapokhue’dik mo’ika’apone.

7-8 Be’api’ nogpa’ nogpa’ o’nopo_e konig oy Diostaj oknopo_{epo} eme’te oknopo_{ehue}’ o’epo kentaj Diosa tihuapokhue’ o’ika’apo. Daka’ huakika’ nopo_{eahue}’ o’epo.

9 On pa’da hua_e’eri ee’pi’, eg’, Cristotaj iknopo_{epo} yan’durugpakika’po Diosensi’po i’ene.

10 Konig huakhuen ida o’aypo okhuenkahua’ika’ konigti huakka’da huamat_e’eri a’ti on’mabueyikaponok konigepo Diostaj kanoknopo_e’po kan’durugpakike’.

11 Kenoka’ niokpo o’behuikdepo diga’da o’ta’tepo huakhuen ida okhuenaya’ika’ huehuela’da o’kotika’. Ona’ti ’uruda ehue’ o’epo. Huabokerek huakka’ on’mato_{ika}’ konig huakhuen o’nepo, e’baa’ika’pi’ ida on’buey.

Kenoka’ dakhuea’ kagke’po e’dikdikte dakhuea’ kahue’ yanika’.

12 Opuda dakhuea’da kagke’po e’dikdiktada dakhuea’ kahue’ e’ika’nayo durugda mo’ika’apone. Nogok nogok dakhuea’ kagkike’po e’dikdikte kahue’ e’ika’nayo:

—“Huadakda bo’kika’po dakhuea’ kagkike’po e’dikdikte dakhuea’ kikhue’ mo’ika’nok huairi mo’epo do’hued jakyo doere yan’noeonhuahuika’.” Do’hua o’nona’apone. —Kenda Diosa huadi’ hua_e’eritaj o’mana’uyate.

13 Kenokapi’ dakhuea’ kake’po Diosa medikdikne nopo_{ehue}’dik yanika’. Dios kenpa’da

huadaknopo'da o'ika'. Dakhuea' kake'po Diosa madikdikhue'dik o'e kenpa'ti dakhuea' kagke'po Diosa oro'taj dikdikhue'dik mo'ika'ne.

14 Huakkuru oro'en e'pakika'a dakhuea' e'ka' huanopoya'da o'eretpakpo

15 nogok diga'da o'eretpakpo huaboa'da dakhuea'nada o'kika'ne. Ken dakhuea'da e'kika'nayo kenpa'da o'bueyapone. Diosere ehue'dikda o'ika'apone.

16 Huata'da nama'da nopoeahue' mo'nika', huadi'da egomey pogomey.

17 Katepi' Diosa mo'nigkika'ne kenpa'ti bo'tihuapokika'ne kenpa'da huadakda o'ika'. Diosya' kurudya' kenpa'da huadakyoda bo'yokika'ne. Niokpo puugere aya'da siokpoere Diosa o'kuyate. Niokpo sikyo ta'tehue' o'ika'. Siokpo puugere huame'noe ta'tehue' o'ika'. Diosnayo huakjey huaka'eri huadak o'ika'. Diosnayo nogok nogok konigti huadak o'ika' kenpa'ti nogok nogok konigti huadak o'kika'. Nogpa' nogpa' manahue'dik o'ika'.

18 Dios o'pakpo ke'nen buttida hua'aa mo'nopo'noika'ne. Konig Diosen huakkurueri huasi'po konig 'urusi'po Diosa e'bae'po mo'nopo'noeanhuahuika'ne.

Nama'da Diostaj kikhue' mo'nepo 'urunopoda 'uruu'da mogkika'.

19 Konigepo do'hued huadi'da egomey pogomey Diosbata' e'peeta' yaderetpakika'. Daka' yan'nigpeika'. Daka' nopoehue'ada ida e'manmadika'ta' pakhue' yane'. Daka'da e'peepi' diyhue' yanika'.

20 Kena'po oro' o'diaypo kenda Diosa o'paknig kikhue'dik o'ene. O'diaypo Diostaj durugpakahue'dik o'ene.

21 Kenpa'ti aya'da dakhuea' e'no^oe' aya' dakhuea' e'kika' kenpa'da mon'batik. Apagba' o'pe^edeme'ne kenpa'ti huabo^a'da o'pe^epo huanopoya'da daka'da mon'nigpeⁱka'. Apagba' 'urua'da ogka'dik mo'ene. Oro'taj Diosere onte'ti noeanhuahuika'dik mo'e^apone.

22 Diosenba'taj daka'da mon'nigpeⁱka'po mogkika'. E'pe^eada kikhue' ee'nayo nama'da on'pe^e.

23-24 Be'api' huabokerek Apagba'taj o'pe^epo kate kika'dik ij^jey huabo^a'da o'no^oenig'a kikhue' ee'nayo ken konig huabokerekpi' sigda o'koktiahuayatupo konig huakok o'eni^g huabo^a'da o'no^oenig'a ida okkahue'ika'.

25 Diosen huadak hua'a 'urunanada o'eno^k e'nigpeⁱkata' o'pakpo Diosen huadak hua'a okkahuehue' mo'nepo mon'nigpeⁱka'po mogkika'. Diosen huadak hua'a o'nigpeⁱka'po durugnanada o'ika'apone.

26 Be'api' Diosen ij^kikay e'no^oe^ada dakhue' o'adhuahuika'po batikhue'dik e'e^ada Diosen ij^kikay nama'da o'no^oenig'a Diosen kahue'dik o'ika'.

27 Diostaj e'batadi'kea'ta' e'paknayo Diosen e'kika'ta' e'paknayo kenpa'ti Apag Diostaj e'durugpaka'ta' e'paknayo pai'da ayhuayotaj ayhuaeretaj di' yan'maepo yan'tihuapokika'. Konig nog aratbut dakhuea'da on'kika'nig konig kikhue' yanika'. Kenda Diosa o'pakika'.

2

Huakka' huatamae'eritaj e'pakada pai'da huæ'eritaj pakhue' ee' nopøehue' mo'nika'.

¹ Do'hued huaknopø'eri egomey pogomey, Jesucristo Huairitaj daka' mo'noknopøika'po be'edpi' huakka'da o'tamaenok huadakda ø'e nopøehue'dik mo'nika'. Noga pai'da ee'te kennayo dakhue'da ø'e nopøehue'dik mo'nika'.

² Opuđ e'kupopakya' Diostaj e'batadi'kea'yo huairi e'kudnayo oro huabapiokot o'matøpo 'uru'ada yudtaj o'otpo kenpa'ti pai'da huæ'eri e'kudnayo yudtatone'da o'otpo.

³ 'Uru'ada yudtaj e'huaottaj bo'tihuapokpo, "In 'uru huahuadte yahuad." Ea'ada pai'da huæ'eritaj "Ayopi' yabo'. Sorokte yahuad," ena'nayo

⁴ dakhuea'da ka'dik mo'ene. Opuđpi' aya'da konigti huadak mo'ene. Huairinayo huadak ø'ne. Pai'da huæ'eri dakhue'da ø'ne. Nama'da mo'nopøenig'a dakhuea'da mo'nopøene. Ken konig dakhue' ø'e.

⁵ Yan'pee', huadi'da egomey pogomey. Diosa huakka' pai'da huæ'eritaj o'bae'ika'. Kenomeya Jesucristotaj daka'da o'noknopøika'po Diosere Jesucristo huairiere durugda on'neonhuahuika'apo. Aya'ada Diostaj huadi'da ø'nepo Diosere ø'neonhuahuika'apo. Diosa kenpa' oa'uyate.

⁶ Pai'da aratbuttaj dakhuea'da mo'manika'nok on'bira'ika'. Huairitaj huadakda bo'kika'nig'a huakka'da huamatø'eria opudtaj dakhuea'da

mo'nika'ne kenpa'ti opudtaj dakhuea' a'huaaya'po gobierno huairite bo'tohua'ika'ne.

⁷ Huairi huakka' huamatoe'eria Jesucristoen huadiktaj dakhuea'da on'huaa'ika'. Ke'nen 'uru huadik opud mo'diktoika'ne.

⁸ Konig o'na huata'da huakka' i'pakika'nig nog aratbuttakon konigti huakka' di' yan'maika'. Kenda Dios Huairia Apagba'te o'mana'ika'. Kenda e'kika'nayo huadaknada bo'kika'ne.

⁹ Huakka' huamatoe'eritaj di'da e'maika'ada pai'da aratbuttaj dakhuea'da e'kika'nayo Diosen e'mana'taj nigpeehue' mo'ika'po dakhuea'da bo'kika'.

¹⁰ Diosa huakka'da huadik oro'taj mona'uyate. Moisésenba'taj aya'da nigpeika'dik o'ene. Oro' nog aya'da e'nigpeeada nogdiktida nigpeehue' ee'nayo Diostaj dakhue'da o'e. Konigti Diostaj nigpeehue' ee' o'e. Dakhuea'da o'e.

¹¹ "Nogen huatoe'taj bakdejhue' yanika'." Diosa o'mana'uyate. "Nogtaj yadiaypo arakhue' yanika'." Kenpa'ti nogdakon Diosa o'mana'uyate. Nogen huatoe'taj bakdejhue' e'ika'ada nogtaj e'araknayo aya' Moisésenba'taj nigpeehue'da j'ene. Dakhuea'da i'ka'ne.

¹² Jesús en huadak hua'a o'pakpo o'nigpeika'ne. Oro' e'nigpeika'nayo Diosa di' mo'epo, "Huadakda bo'kika'uy." Mona'apone. Konigepo nogomeytaj di' mon'maepo 'urua'da mo'da'ika' kenpa'ti huadakda mogkika'.

¹³ Oro'a pai'da huae'eritaj kan'matinepahuike' Diosa kenda o'pak. Oro' nogomeytaj matinepahuiehue' ee'nayo Diosa oro'taj tinepahuiehue' mo'eapone. Oro' pai'da huae'eritaj

e'matinepahui'nayo Diosa bo'tiahuaypo oro'taj mo'tinepahui'po dakhuea' bo'kika'ne onahue' mo'eapone.

Diostaj eknopoe'nayo 'urudayo' yag'kikati'.

14 Diostaj Jesúseretaj yoknopoe'y. Opuda ea'ada pai'da aratbuttaj tihuapokhue' e'ika'nayo "Diostaj yoknopoe'y," nama'da boa'nig'a Diostaj nama'da moknopoe'nig'a Diosa dakhuea' e'ka' nopo'yareahue' mo'eapone.

15 Huaknopoe'eri huama'buy huidpopi' pai'da ee'nayo yudtaj toehue' ee'nayo aypopi' toehue' ee'tada

16 "Urua'da yahuati', yudtaj yatoe', Diosa mebayoke'. Aypo yabape', Diosa mebayoke'." Opud Jesús en huaknopoe'eria ea'ada yudtaj yokhue' ee'nayo aypo yokhue' ee'nayo kenda nama'da ea' dakhue'da o'e.

17 O'na Cristotaj yoknopoe' ea'nayo nogomeytaj daka'da tihuapokika'dik i'ene. Tihuapokhue' ee'nayo nama'da Cristotaj iknopoe'ene, do'hued huama'buy.

18 Sue'dada Diostaj yoknopoe'y kenpa'da oda'ika'. Noga kenpa'da huadak ogkika'. Huadak kikhue' ee'nayo Cristoen huaknopoe'eri o'e do oknopoe'hue'dik o'ene. Nogomeytaj doa e'tihuapokika'nayo Cristoen huaknopoe'eri o'e nopoe'dik mo'ene.

19 Nogtida Dios o'ika' mo'nopoika'ne. Kenda huadak ee'pi' huadak kikhue' ee'nayo onte'ti Diosere noehue' mo'ika'apone. Toto' kenpa'ti Diosen huadik eknopoda diga' o'nokme'pukika'.

20 Diostaj ijnopoe

oyo'da dakhuapa o'e mo'nopoe

po huadak kikahue' ee'nayo kenda Diostaj eknopoe' dakhuapa ehue' o'e.

21 Menpa' bokkahue'de. A'ennada Diosa oro'en adhuea'pane' Abrahamkudaktaj "O'nensi'po menigarak," ona'uyatenig. Kenoka' Diosa Abrahamtaj ena'te Abraham Diostaj o'nigpeika'po huasi'po Isaactaj a'nigarakya'po ote'yo o'tohua'uyate. "Huadakda i'ene." Diosa Abrahamtaj ona'uyate.

22 Ken Abraham Diostaj oknopoe

po Diostaj konig dakhuapa o'nigpee'uyate nopoe'dik mo'ene. Diostaj eknopoika' e'nigpeika'ere Diosa o'pakika'.

23 Apagba' oa'uyatenigda Abraham o'nigka'uyate. Do'taj meknopoika'nok "Huadakda i'ene, Abraham." Diosa ona'uyate. Kenpa'ti Dios Abrahamtaj huadi'nada o'taika'uyate.

24 Diostaj moknopoenok kenpa'ti mo'nigpeika'nok "Huadakda mo'ene." Diosa ona'dik mo'ea

pone. Eknopoe

yo'da dakhuapa ehue' o'e.

25 Konigti Rahab huakupete huabakdejeri e'ea

da botta' Diosen aratbuttaj o'batihuapoknok, "Huadakda i'ene." Diosa ona'uyate. Judio aratbut huata'mona'eritaj Rahab ke'nen jakyo sorotataj a'batihuapokya'po o'bakuda'uy kenpa'ti nogdagpen o'mata'mona'uyate.

26 Konig aratbut e'bueyde' huaso'yo huanokireg toehue' o'nika'. Konigti be'api' Diostaj eknopoe

ada Diostaj daka' nigpee'hue' o'nepo Diostaj oknopoienig'a konig e'bueyonig oknopoika'.

3

Huakitta'a konig oa'ika'.

¹ Huakka'da Diostaj huamanmadika'eri yahuehue' yanika', do'hued egomey. Diosa aya' huamanmadika'eritaj daka'da o'mapeika'. Nama'da e'manmadika'nayo diga' castiga mogka'apone.

² Oro'omey huakka'da nama'da o'kika'ne. Be'api' o'batia'pakpo nama'da ahue' e'ika'nayo huadagnada o'epo aya'da katepi' o'ka'po huadakda kika'dik o'ika'apo.

³ Caballo oro'taj me'nigpee'po tioroe'dik caballo huakitta'yo siropasi'po o'kudika'ne. Meyopi' ehuaata' o'paknok bo'tohua'ika'. Huakittaya' siropasi'po caballo huaso'eta' tioroika'dik o'ene.

⁴ Kenpa'ti huaboro' barcotone' o'nepo kuperinatone' e'oroa' bapoka' o'tohua'ika'. Huata'pobeta'eri huanokhuayaga'si'po o'bapadpo o'tionbahue'epo keyoda ehuaata' o'pakpo o'jpaendik o'ika'.

⁵ Kenpa'ti oro'en huaso' huaboro'da ee'pi' huakitta' suhuigda o'epo huiyokda ika'dik o'e. Huakitta'a a'dik o'e. Kenpa'ti oro'en huakitta' konig pai'pasi'ponig ee'pi' huaboro'da bakpakdik o'e. Konigti oro' nama'da ea'nayo huakka'da dakhuea'ka'dik o'ika'ne.

⁶ Oro'en huakitta' konig ta'ak e'bakpakonig dakhuea'da ka'dik o'e. Oro' huata'da dakhuea'ogka'dik o'ene. Toto'a on'paknok aratbut dakhuea'da oda'pakika'. O'noepo oro'en huakitta' konig ta'ak e'bakpakonig o'epo dakhuea'da kika'dik o'eonhuahuika'ne.

7 Aya'da dubayo huae'eri toyahue'dik o'ne. Aya'da bakoy, barakte huae'eri, huahueyo huae'eri toyahue'dik o'e.

8 Aratbutnayo huakitta' toyahuehue'dik o'ne. Daka' toehue'dik o'nika'. Konig bihui e'buey'uru huakitta' o'toepo mabueya'dikonig o'epo. Oro'en huakitta' dakhuea'da kika'dik o'e.

9 Oro'en Apag Diostaj "Huadakda i'ene," ona'ika'ne oro'en huakitta'a. Dios konig o'enigda huabokerektaj o'ka'uyate. Huabokerektaj dakhuea'da e'huaa'nayo oro'en huakitta'a, "Dios dakhue'da o'e," o'huaika'ne.

10 Nogtia'da huakitta' o'toepo Diostaj "Huadakda i'ene," oa'po kenpa'ti huabokerektaj dakhuea'da o'huaa'ne. Ken konig o'ika'ne dakhue'da o'e, do'hued egomey pogomey.

11 'Uruda hue'ey pai'ere nogtida jenuipo' onyayo' orokhue'dik o'e.

12 Menpa' mangote kumehui' dapakdik ya'e. Ehue' dapakhue'dik o'e. Apoarete menpa' jo dapakdik ya'e. Ehue' dapakhue'dik o'e. Kenpa'ti hue'eypai' jenuipo' 'uruda hue'eyere orokhue'dik o'e. Huadakdikyo'da moda'ika'.

Diosa 'uruda e'kika' mo'nopoea'ne.

13 Opudomeyere huakka'mon 'uruda e'kika' daka' mo'nopoe. 'Urua'da ijkikay nopoehue'ada huaknopoe'eri kan'tiahuaye'po huadakda kagkike'.

14 On dig e'matioknoponka'nayo kenpa'ti huakka'da huata' e'eretpknayo "Huakka' ijnopoepo huadakyo' ijkikay." Ahue' yae'. Dapi' a'dik i'et.

15 Dig e'matioknophonka' kenpa'ti huata'da e'eretpak Diosa kenda nopoeahue' mo'ene. Ken konig eka'nayo nama'da bo'kika'apone. Dakhue'nopo'da mo'enok kenda ka'dik mo'ene. Toto' huairia mo'nopoea'nok kenda bo'kika'apet.

16 Dig e'huahuayika'nayo kenpa'ti huata'da e'eretpakika'nayo diga'da e'maboyika'nayo nogtaj nogtaj dakhuea' on'mana'pakika'apo kenpa'ti nogda nogda dakhuea'da on'magkika'apo.

17 Diosa oro'tanayo 'urua'da e'ka' mo'nopoea'nok onte'ti dakhuea' kikhue' mo'ne. Diostaj 'urua'nada mogkika'. Nogomeytaj mon'noeynoeyika'. Huadiayhue' mo'nika'. Daka'da mon'nopepo nog aratbuttaj daka' mon'batia'pakika'. Nogomeytaj huadakda mon'mapeika'. Nog aratbuttaj mon'matinepahui'po mon'tihuapokika'. Nogtaj nogtaj huadakda mogkika'. Daka' mon'nopepo mon'batihuapokika'.

18 Oro'nayo o'manoeya'po kenpa'ti nogomeytakon o'manoeynoeyika'nok nogomeykon huadakda yag'kika'apet.

4

Indariyo nogta' nogta' e'eretpakada mon'nopo'korea'po Diosenyo'da mon'eretpakika'.

1 Nogte opuda huayahuaya diga'da mo'bahuadiayika'ne kenpa'ti mo'magkika'ne. Huakka'da bo'eretpakika'ne. Nogpa' nogpa' dakhue'dikyo bo'eretpakika'.

2 Katetapi' huakka'da bo'eretpakpo toehue' mo'epo noga o'toenok aktoeya'po kentaj

bo'arakika'. "Beyok, Dios," onahue' mo'ika'po toehue' mo'ika'ne.

³ "Beyok," Diostaj ena'tada Dios ontaj yokhue' mo'енок Diostaj nama'da i'pakpo ina'nig'a o'nada i'pakpo nama'da Diostaj i'tiona'paknig'a konig Diosa o'paknig tiona'pakhue' mo'енок Diosa yokhue' mo'ika'ne.

⁴ Huatoe e'toēada nogtaj nogtaj o'pakika'nig konig mo'ika'ne. Huakka'da bo'pakika'. Kenpa'da katetapi' e'eretpakika'nayo Diosen taka'onig mo'ene.

⁵ "Diosen Nokireg oro'taj mo'nopo'toepo huakka'nada bo'pakika'ne." Menpa' Apagba' kenpa' nama'da yaa'.

⁶ Diostaj men'nigpeike'po Diosa mo'tinepahui'po bo'tihuapokika'ne. "Huata'tada huapakeritaj Diosa pakhue' e'ēada pai'da ijje y huanopoē'eritaj o'matinepahui'po o'manopo'korea'ika." Apagba'te kenpa' oa'ika'.

⁷ "Ontaj me'nigpeike'po be'tihuapok, Dios," yan'tiona'pakika'po toto'taj nigpeehue' yanika'. Toto'taj nigpeehue' mo'ika'nok bokhua'apone.

⁸ Diostaj nogiti nogiti yan'pakika'po yan'tiona'pakika'. Diostaj e'tiona'pakika'te Dios oro'ere meyhue' o'epo bo'tihuapokika'apone. Nama'da e'kika'nayo Diostaj yan'nopo'korea'. Dioseretaj katetapi' e'eretpakika'nayo yan'nopo'korea'po Diostayo'da onte'ti yan'pakika'.

⁹ Diostaj dakhuea'da bo'kika'po pai'da ya'nepo yan'huik. Diostaj nigpeehue' mo'ika'po yan'erikbatik. Yan'durugpakbatikpo yan'huik. Nama'da ijkikamey yan'nopoepo yan'huik.

Huadaritaj durugpakikahue' yanika'.

¹⁰ Dakhuea' ijkikame'po Diosensi'po ehue'dik ijjeapet, Huairi. Yan'tiona'pakika'. Diosa bo'tihuapokapone. Diosensi'po mo'yahuea'apone.

Cristotaj huaknopø'eri huama'buytaj dakhuea' huaahue' yanika'.

¹¹ Huayahuaya dakhuea' bahuaahue' yanika', egomey pogomey. Huama'buytaj dakhuea' e'huaa'nayo di' ehue' mo'epo Cristoen hua'atakon dakhuea' bo'huaa'. Huanigpøe'eri ehue' mo'epo dakhuea' huaa'eri mo'ene.

¹² Diosayo'da huadak huakika' hua'a o'mana'uyate kenpa'ti Diosayo'da aratbuttaj dakhuea'da ogka' huaa'dik o'e. Diosa oro'taj noeanhuahuika'dik mo'eapet kenpa'ti Dios oro'taj e'pogtone' ta'akyo en'dik mo'eapet.

Eme'te kate o'ka'apetnig Diosayo'da o'nopøe.

¹³ “Oy eme'tepi' adyonda huakka' jakyo oro' o'hua'apone. Nogbayoktida o'ika'apone. Kenteda o'baadhuahuapone. Huakka' huakupe o'baeyapone.” Opud kenda boa'nig e'batia'pakta' ijpaki.

¹⁴ Inpa' ia'nig'a monig eme'te o'eapetnig nopøehue' o'ene. Eme'te menpa' noe'dik o'et nopøehue' o'ene. Menokpi' oro' bueydik o'ene.

¹⁵ “Dios oro'en Huairi e'paknayo oro' o'noeapone. Dios Huairi e'paknayo inpapi nogpa'dapi' o'ka'apoy.” Kenpa' ika'dik o'ene.

¹⁶ Opudnayo do'huada ijpakpo ijka'apoy boa'ika'nig'a kenda dakhue'da o'e.

17 Kenda Diosa o'pakika' mo'nopoene. Opuda kenda kahue' e'ika'nayo dakhuea'da mo'ene.

5

Huakka'da huamatoe'eritaj, ¡Keyoj! Santiagoa o'maboroay'uyate.

1 Yan'pee', opud huakka'da e'matoe'nayo huakka'da e'eretpaknayo pai'nada mo'nopo'epo huakka' bo'huikapone. Huakka'da basagkeae'dik mo'eapone. Opud dakhuea'da mo'eonhuahua'apone.

2 Huakka'da mo'matoenig'a o'bapara'de. Huithuit o'nen 'uru yudtataj o'bape'de. Dakhue'da o'ede.

3 O'nen oro huakupe o'nen plata huakupe huakka'da e'matoika'pi' ehue' mo'eapone. Huakka'da e'toeda pai'da aratbuttaj bayokhue' mo'ika'nok dakhuea' ogka' on'huaa'aponok kene'huaya' huame'noete Diosa castiga mogka'apone.

4 O'nen ta'bate huakka'da aratbut on'baadhuahua'uyate. Huakka'da e'taetada dakuapa bayokhue' mo'mae'uynok "Oyda huakupe beyok," 'utta'da beyok e'nona'te Dios kurudyo sorotataj huairia o'mapeedepo castiga mogka'apone.

5 Indariyo mo'noepo huakka'da mo'matoika'po huakka'da mo'durugpakika'po konig 'uhua huasihuada aradik mo'ika'nig konigti huaboa'da kenpa'da bueydik mo'eapone.

6 Huadak ee'pi' "Bueydik o'ene," mona'ika'ne. Opud huakka' huamatoe'eria mo'mana'po

kenomeytaj mo'barakika'ne. Opuđtaj be'a tiokahue'dik mo'enok bo'arakika'ne.

*Cristo e'tiaktaj daka'da yan'nigunhuahuika'.
Dakhue' ee'taj yan'tiona'pakunhuahuikati'.*

⁷ Konigepo Jesús Huairitaj e'tiaktaj daka'da yan'nigunhuahuika'. Ta'ba huaka'eria daka'da on'nigepo on'batukepo e'takerekte on'nigunhuahua'. E'boyogtaj daka'da on'nigika'. Nogok nogok e'hui'te on'nigunhuahuika'. E'taboyogde'te 'uruda aypo jakyo on'totiakika'.

⁸ Konig ta'ba huaka'eri daka'da o'nigika' konigti Jesús Huairitaj daka'da yan'nigikati'. Daka'da yanoknopoika' Diostaj. Jesús Huairi ida o'tiakaponok batikhue'yanika'.

⁹ Huama'buytaj huayahuaya dakhuea'da huaahue'yanika', egomey pogomey. Kenpa' e'huaa'ika'nayo "Dakhuea'da boka'ne." Diosakon a'dik ya'eapet. Jesús 'ibodteda o'ede a'timon o'tiakapo.

¹⁰ Sue'ada Diosen huamanbatia'pakeri Dios Huairien hua'a on'manbatia'pakika'uynok dakhuea' huakeri kenomeytaj dakhuea'da on'magkika'uyate. On'bahuadiaypo dakhuea'da on'magkika'uyng'a kenomey Diosen huamanbatia'pakeri batikhue'da onte'ti Dios Huairien hua'a o'manika'uyate. Kenda huadak ogkika'uyatenig yan'nopoepo konigti ya'g'kika'. Diosen ya'g'kika'po batikhue'yanika', egomey pogomey.

¹¹ Kenomey Diosen huamanbatia'pakeri pai'da e'nopo'epi' Diosen e'ka' batikhue'da ogkika'uyate. Diosen ogkika'po durugda o'nika'uyate, oro'

o'nopoene. Job o'basetpo dakhue'da ee'pi' Diostaj daka'da oknopoeonhuahua'po oknopoebatikhue' o'uyate. Nogok Diosa Jobtaj ona'ti huadakda o'ea'uyate. Diosa o'tinepahui'uyate. Konigti Jesúsen huaknopoe'eritakon di'da o'maepo o'matinepahui'ika'.

12 Daka' o'nonay. Daka' men'pee', egomey pogomey. Kenpa'da buttida yada'ika'. Diosa castiga kahue' ka'e'po "ee', ijka'apoy," ea'nayo kenda yakati'. "Keje'," ea'nayo kahue' yaeti'. "Ijka'apoy Diosapi' kurudya' be'tiahuayne." Ahue' yanika'. "Ijka'apoy huadariapi' kenda me'tinopoene." Ken konig ahue' yanika'.

13 Be'api' pai'da e'nopo'ete Diostaj yan'tiona'pakika'. Diosa be'tihuapokikapone. On durugda be'api' ya'nepo Diostaj yan'batadi'kea'ika'.

14 Be'api' dakhue' ee'nayo Diostaj huaknopoe'eri huamatoe'eri huairitone'taj kan'tiake'po yan'mata'monika'. Kenomey on'tiakdepo sue'da huasihuaj e'kutioyde'te Diosa kayare'po kan'nigtiona'pakike'.

15 Diostaj daka' o'noknopoika'po on'tiona'paknok dakhue'taj Diosa o'yarea'apo. Ona'ti huadakda o'eapo. Dakhuea' eka'nayo Diosa bekkahuea'apone.

16 Konigepo nogtaj dakhuea'da eka'nayo kenta'yahuahua'po, "Nama'da ogka'ne, bekkahuea'," ya'dika'. Ken konig huayahuaya ya'dika'. Kenpa'ti nogda dakhue' e'huae'taj nog dakhue' e'huae'taj yan'mationa'pakika'. Diosa ya'bayarea'apet Diosa o'pepo o'yarea'apo.

¹⁷ Diosen huamanbatia'pakeri Elías oronigtion o'uyate. "Huihue' kaunhuahue'." Kenoka' Diostaj digá'da enade'te bapa' huabayok seis puug e'pok huihue' o'unhuahua'uyate.

¹⁸ "Kahuie'." Nogok Elías enade'te ona'ti o'hui'ika'uyate. Ta'bayo aypo o'bakerekuyate.

¹⁹ Opuđ nogtiada Diosen buttida e'manmadika'taj eknopoika'ada dakhuea' eka'nayo nog huaknopoe'eria o'tihuapokpo onte'ti Diostaj e'nopo'korea'nayo huadakda o'ka'apo.

²⁰ Ke'na Diosen buttida e'manmadikataj ona'ti nigpeehue' o'edepo dakhuea'da o'ka'nok. Be'api' kentaj Diosba'te o'boroaypo dakhuea' e'ka'taj o'nopo'korea'po ona'ti dakhuea' kahue' o'eapo. Kenpa'da Diosa enhue' o'eapo. Diosere o'noeonhuahuika'apo. Huakka' dakhuea' e'kika'ta' Diosa o'bakkahuea'apo. Kenda yan'nopoika'.

**Jesucristo oy oa'pak: Kenda Jesucristoa;
monigka'uyatenok; Diostaj
mo'manopo'yarea'ika'ne**

New Testament in Amarakaeri (PE:amr:Amarakaeri)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amarakaeri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amarakaeri [amr], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amarakaeri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

86e43144-8403-5994-a826-4a127b2f67da